

**ADRODDIAD BLYNYDDOL
PWYLLGOR SAFONAU
CYNGOR GWYNEDD**

2019 - 2020

RHAGAIR GAN Y CADEIRYDD

Mae'n ystrydeb bellach nodi fod y flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn un ddi-gynsail a'r pandemig byd-eang wedi newid ein bywydau yn y misoedd diwethaf ac o bosib am flynyddoedd i ddod. Ond mae'n amhosib anwybyddu'r effaith eang a gafodd Covid-19. Bu'n rhaid i'r Cyngor yn swyddogion, aelodau etholedig a staff sydd ar y rheng flaen ymateb yn chwim er mwyn sicrhau fod anghenion trigolion y Sir yn cael eu diwallu. I ni sy'n dibynnu ar y gwasanaethau sy'n cael eu darparu gan Wynedd roedd fel petai hyn wedi digwydd yn ddi-ffwdan, ond gwn fod gwaith caled ac ymroddiad tu ôl i'r cyfan ac mae angen canmol a diolch i chi gyd am hynny.

Cafodd y Pwyllgor Safonau ei effeithio hefyd. Fe ohiriwyd cyfarfod mis Mehefin ond bu'n bosib i ni gyfarfod ym mis Hydref drwy gyfrwng Zoom. Er ei bod yn chwithig peidio â bod yn yr un ystafell mae normaleiddio cyfarfodydd rhithiol yn un o fendithion yr argyfwng ddywedwn i – yn arbed amser ac arian.

Rydym fel Pwyllgor wedi adrodd ers sawl blwyddyn nad oes achosion yn dod ger ein bron ac felly yn dod i'r casgliad fod safonau Gwynedd yn uchel iawn. Ond, yn flynyddol yng nghyfarfod llawn y Cyngor mae aelodau yn nodi fod achosion yn cael eu hafnon at yr Ombwdsman ond bod y broses yn hirwyntog a'r trothwy ar gyfer ymchwiliad yn uchel gan ei fod yn penderfynu yn amlach na pheidio nad oes achos i'w ateb. Mae hyn yn siom i bobl sy'n credu fod ganddynt gwyn ddilys.

Nodwch os gwelwch yn dda nad ydi'r Pwyllgor yn cael manylion yr achosion sy'n mynd at yr Ombwdsman – oherwydd petai achos i'w ateb fe fyddai'n cael ei anfon yn ôl atom ni a byddai gwybod manylion yr achos ymlaen llaw yn rhagfarnu'r Pwyllgor. Rydym, foddbynnag am sicrhau'r Aelodau a'r trigolion bod cynnal safonau o'r pwys mwyaf a bod rhaid i ni gyd gymryd cyfrifoldeb dros ein hymddygiad ein hunain.

Rydym yn byw mewn cyfnod cythryblus o ran safonau (neu diffyg safon) mewn bywyd cyhoeddus. Mae'r newyddion yn llawn straeon am wleidyddion a'u swyddogion o sawl gwlad yn torri rheolau, yn euog o fwlio ac o ddweud celwydd – heb unrhyw gosb o gwbl. Mae'r cyn-Arlywydd Obama yn honni yn ei lyfr 'The Promised Land' ein bod yn gweld 'dirywiad gwirionedd' – nid yn unig bod deiliaid swyddi cyhoeddus yn anwybyddu eu dyletswydd i ddweud y gwir ond nad ydi'r 'gwir' yn cyfri o gwbl.

Mae'r rhain yn amser heriol i bawb felly. Ond ar nodyn mwy gobeithiol hoffwn rannu cyngor doeth gan y diweddar Jan Morris sy'n addas ar gyfer pob un ohonom:

“Os ydych yn amheus ynglŷn â rhywbeth mae 'na gwestiynnau defnyddiol i'w gofyn' meddai. “Ydych chi'n bod yn garedig? Ydyn hw yn bod yn garedig? Fel arfer mae hynny'n eich harwain at yr ateb.”

Gadewch i ni gofio hynny wrth i ni weithio gyda'n gilydd i greu cymdeithas mwy caredig a pharchus o'n gilydd dros y flwyddyn sydd i ddod.

Dr Einir Young
Cadeirydd y Pwyllgor Safonau

RHAGAIR GAN Y SWYDDOG MONITRO

Wrth adlewyrchu ar y flwyddyn sydd wedi bod, mae'n amhosib anwybyddu'r argyfwng a gychwynnodd yn chwarter olaf 2019/20. O edrych yn ôl, anodd ar y pryd oedd dirnad y newid a'r ardrawiadau oedd yn mynd i ddigwydd. Fodd bynnag unwaith eto mae'r adroddiad yn adlewyrchu patrwm cadarnhaol o safbwynt cwynion Cod Ymddygiad. Rhaid dwyn mewn cof yn ogystal ag aelodau Cyngor Gwynedd, bod dros 700 o aelodau Cyngor Tref a Chymuned yn dod o fewn cylch yr adroddiad yma.

Yn ystod y flwyddyn cychwynnwyd ar y peilot o hyfforddiant i aelodau Cyngorau Tref a Chymuned a hynny yn Nhywyn drwy gyfrwng darparu hyfforddwr a chwrs syml a rhyngweithiol. Un neges allweddol oedd yn cael ei gyfleu fel rhan o'r hyfforddiant oedd perchnogaeth cyngor, aelodau a swyddogion o safonau ymddygiad. Rwy'n ymwybodol o bryderon ynglŷn a phenderfyniadau i ymchwilio cwynion ai pheidio. Fodd bynnag mae angen pwysleisio fod y Cod Ymddygiad a'r safonau a phrotocolau cysylltiedig yn drefniadau sydd yn cael eu mabwysiadu gan y cyngorau, ac yn cael eu harwyddo gan bob aelod. Mae'n adlewyrchu disgwyliad cyhoeddus o safonau ymddygiad, a'r diwylliant o briodoldeb disgwyliedig. Cyfrifoldeb pawb sydd yn ymwneud â llywodraeth leol ac nid mater i'w neilltuo i'r Swyddog Monitro neu Ombwdsman. Mae cydnabyddiaeth hefyd fod y fforwm wleidyddol yn gallu bod yn anodd. Fodd bynnag mae angen bod yn barod i adnabod pan mae llinell yn cael ei chroesi a chreu diwylliant sydd yn peidio â rhoi cartref i ymddygiad amhriodol.

Mae'r darlun o ran cwynion ffurfiol yn gadarnhaol. Tydi hyn ddim lawr i blismona ond i ddiwylliant lled gyffredinol ar draws y Sir. Mae angen amlygu a hyrwyddo hyn.

Iwan Evans
Swyddog Monitro
Cyngor Gwynedd

CYFLWYNIAD

Sefydlwyd y Pwyllgor yn 2001 o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan gynghorwyr ac aelodau cyfetholedig Cyngor Gwynedd, a chynghorau cymuned a thref Gwynedd. Gwna hyn mewn sawl ffordd:

- Cynorthwyo'r cynghorwyr a'r aelodau cyfetholedig i ddilyn y Cod Ymddygiad Aelodau.
- Cynghori'r awdurdod ar fabwysiadau neu ddiwygio'r Cod Ymddygiad Aelodau
- Monitro gweithrediad y Cod Ymddygiad Aelodau
- Cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi cynghorwyr ac aelodau cyfetholedig ar faterion yn ymwneud â'r Cod Ymddygiad.
- Penderfynu ar gwynion a gyfeirir ato gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru fod aelodau wedi torri'r Cod Ymddygiad.
- Ystyried ceisiadau a wneir gan aelodau am oddefebau i'w galluogi i gymryd rhan mewn trafodaethau, er bod ganddynt fuddiant sy'n rhagfarnu o dan y Cod.
- Ystyried materion a gyfeirir ato dan drefn ddatrys cwynion lleol Cyngor Gwynedd
- Goruchwylio Polisi Rhoddion a Lletygarwch Aelodau Cyngor Gwynedd .

AELODAU'R PWYLLGOR

Er bod y Pwyllgor Safonau yn un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd, mae'n cynnwys mwyafrif o aelodau sydd heb unrhyw gysylltiad â'r Cyngor neu lywodraeth leol ('Aelodau Annibynnol'). Mae hefyd yn cynnwys aelod sy'n cynrychioli buddiannau'r cynghorau cymuned ('Aelod Pwyllgor Cymunedol'), yn ogystal â thri aelod etholedig o Gyngor Gwynedd. Rhaid i Gadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor ddod o blith yr Aelodau Annibynnol.

Aelodau Annibynnol

Margaret E Jones (aelod ers 2012)

Er yn enedigol o Landrillo yn Rhos mae Margaret wedi treulio'r rhan fwyaf o'i hoes yn Chwilog. Bu'n dysgu yn Ysgol Abersoch am 32 o flynyddoedd, yn cynnwys 14 fel prifathrawes. Mae'n ddiagon yn Eglwys yr Annibynwyr Siloh, Chwilog, a bu'n Gadeirydd Cyngor Undeb yr Annibynwyr Cymraeg am 3 blynedd ac mae hi hefyd yn gyn Llywydd yr Undeb. Bu'n aelod o Gyngor Iechyd Cymuned Gogledd Gwynedd ac yn Is-gadeirydd hyd at yr ad-drefnu yn 2010. Mae hi'n aelod gweithgar o Bwyllgor Eisteddfod Chwilog ac yng ngofal y Seremoni Cadeirio.

Dr Einir Young (aelod ers 2012)

Wedi ei geni yn y Rhondda a'i magu yn Llanelli a Chwmtwrch mae Einir wedi ymgartrefu yng Ngwynedd ers dros ddeg mlynedd ar hugain. Bu'n byw am gyfnod yng Nghaliffornia ac mae wedi teithio led led y byd yn enwedig i Affrica yn gweithio gyda chymunedau ymylol. Cymru yw canolbwynt ei gwaith erbyn hyn ond yr un yw'r heriau sy'n wynebu cymunedau - yr angen am weledigaeth hir dymor, sicrhau fod penderfyniadau'n cael eu gwneud er gwella neu'n atal pethau rhag mynd yn waeth, integreiddio ar draws cymunedau, cyd weithio ac efallai'n bwysicaf oll cynnwys pawb. Dyma'r union egwyddorion sydd i'w gweld yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac fel Cyfarwyddwr Cynaliadwyedd Prifysgol Bangor mae Einir a'i thîm yn y Labordy Cynaliadwyedd yn frwd dros hyrwyddo'r ffyrdd o weithio sy'n cael eu hannog gan y ddeddf ar draws y sefydliad a thu hwnt. Mae cynnal safonau yn elfen mor bwysig i gynaliadwyedd ag yw ail gylchu ac arbed ynni, ac mae hi'n falch o'r cyfle o gael bod yn rhan o Bwyllgor Safonau Cyngor Gwynedd ac i'w gadeirio. Yn ei hamser hamdden mae Einir yn mwynhau cerdded ymysg pethau eraill ac ar hyn o bryd mae hi ei chwaer a'r ci yn cerdded Llwybr Arfordir Cymru ac wedi cyrraedd Marloes yn Sir Benfro. Yn anffodus mae'r pandemig wedi eu rhwystro rhag mynd ymhellach am y tro. Maent wedi cwblhau Llwybr Llechi Eryri.

David Wareing (aelod ers 2015)

Symudodd David o Swydd Gaerhirfryn i'r Groeslon yn 2014 yn dilyn ei ymddeoliad o Heddlu Glannau Mersi. Gwasanaethodd am 26 mlynedd mewn amrywiaeth o rolau, yn fwyaf diweddar yn Adran Weithredol yr Heddlu yn y Pencadlys. Yn y swydd hon roedd yn cynllunio digwyddiadau cyhoeddus mawr, diogelwch y cyhoedd yn ystod gweithrediadau gan yr Heddlu a lleihau cymorth yr heddlu i asiantaethau allanol drwy fwy o weithio mewn partneriaeth. Roedd yn arbenigo mewn asesu risg a sicrhau cydymffurfiaeth gyda deddfwriaeth iechyd a diogelwch. Cynrychiolodd David Heddlu Glannau Mersi ar bob un o'r pum Grŵp Ymgynghorol Diogelwch o fewn yr ardal honno. Mae'n credu'n gryf bod yn rhaid i weithredoedd y rhai sydd mewn swyddi cyhoeddus fod yn dryloyw ac yn atebol.

Aled Jones (aelod ers 2016)

Brodor o Lanbedr Pont Steffan, Ceredigion yn wreiddiol yw Aled. Astudiodd radd mewn Cymraeg a Daeryddiaeth ym Mhrifysgol Aberystwyth. Ar ôl graddio ym 1999, symudodd i Gaernarfon i weithio gyda chwmni cyfieithu Cymen a daeth yn gydberchennog ar y cwmni yn 2007. Bellach mae'n cyflogi tîm o 20 aelod staff a dros 15 o gyfieithwyr llawrydd eraill. Mae'n byw ym Mangor gyda Tegwen a'r plant, Cai a Beca. Mae'n mwynhau pob math o chwaraeon a chaiff ei weld yn aml yn cefnogi Clwb Rygbi Bethesda a Chlwb Pêl-droed Dinas Bangor. Yn rhinwedd ei swydd fel cyfieithydd ar y pryd, mae ganddo brofiad helaeth o fynychu cyfarfodydd ar bob lefel o lywodraethiant felly mae mewn sefyllfa dda i arsylwi ar ymddygiad a safonau gan adnabod yr arferion gorau.

Hywel Eifion Jones (aelod ers 2019)

Wedi'i eni a'i addysgu yn Nyffryn Clwyd, roedd Eifion yn uwch reolwr gyda Banc Barclays yn gwasanaethu 34 mlynedd mewn nifer o ganghennau ledled Gogledd a Chanolbarth Cymru. Mae wedi ymgymryd â llawer o swyddogaethau gwasanaeth cyhoeddus gan gynnwys Cynghorydd Sir gyda Chyngor Ynys Mon ac aelod o Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru. Ar hyn o bryd mae'n Ynad ar fainc Gogledd Orllewin Cymru, yn aelod o Fyrddau Pensiwn Gwynedd, Betsi Cadwaladr ac Adra. Mae hefyd yn aelod o Banel Dyfarnu Cymru sy'n penderfynu honiadau o dorri'r cod ymddygiad gan aelodau etholedig Cynghorau Sir a Chymuned.

Aelod Pwyllgor Cymunedol

Cynghorydd Richard Parry Hughes (aelod ers 2017)

Magwyd Richard ar fferm yn Llanaelhaearn ac aeth i Ysgol Ramadeg Pwllheli, Coleg Amaethyddol Glynllifon, a Choleg Seale Hayne (Prifysgol Plymouth). Mae ganddo ôl radd mewn Rheolaeth Fferm. Bu yn gweithio i bartneriaeth filfeddygon yn Chwilog am dair blynedd ac yn ddarlithydd rhan amser yng Ngholeg Glynllifon, cyn prynu

fferm Penfras Uchaf Llwyndyrys lle bu ei deulu yn denantiaid arni am dros dri chan mlynedd. Mae'n briod ac Eleri ac mae ganddynt dri mab. Yn gyn arweinydd Cyngor Gwynedd, mae yn dal i ffermio. Mae ganddo brofiad helaeth o bwyllgorau gan ddal swyddi fel cadeirydd Ffederasiwn Clybiau Ffermwyr Ifanc Cymru cyn ymgymryd â chael ei ethol fel aelod o gyrff cyhoeddus. Bu yn aelod o Gyngor Sir Gwynedd o 1992 hyd 1996 ac yn aelod o Gyngor Gwynedd o 1996 i 2008. Bu'n arwain Cyngor Gwynedd o 2003 i 2008 a hefyd yn lefarydd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ar yr Amgylchedd a Chynllunio yn ystod y cyfnod yma. Mae'n aelod brwd o Gwmni Drama Llwyndyrys a chefnogwr amryw o gymdeithasau eraill lleol megis, Antur Aelhaearn a Chyfeillion Eglwys Carnguwch. Mae'n gweithio'n wirfoddol fel gweithiwr achos i'r Farm Community Network . Mae'n aelod o Gyngor Cymuned Llannor ers 1992.

Aelodau Cyngor Gwynedd

Cynghorydd Dewi Roberts (aelod ers 2017)

Mae Dewi yn byw yn Llanengan ger Abersoch gyda'i wraig Bethan, ac mae ganddynt 5 o blant sydd i gyd yn oedolion. Roedd yn beiriannydd ac yn ddarlithydd peirianeg yng Ngholeg Technegol Bangor cyn ymuno â Heddlu Gogledd Cymru. Yno bu'n Dditectif yn gweithio'n lleol, rhanbarthol a chenedlaethol, cyn ymddeol ar ôl 29 mlynedd o wasanaeth.

Cafodd ei ethol ym mis Mai 2017 fel Cynghorydd Gwynedd yn cynrychioli Ward Abersoch. Ers ei ethol mae wedi Cadeirio Pwyllgor Gwasanaeth Democraidd ac mae'n Gadeirydd y Pwyllgor Craffu Gofal, Cadeirydd Pwyllgor Ardal Dwyfor, yn aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ac yn Gadeirydd Cyngor Iechyd Cymuned Gwynedd.

Yn ogystal â bod yn aelod o'r Pwyllgor Safonau, mae hefyd yn aelod o'r Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol, yn Warden Eglwys Llanengan ac yn eistedd ar Gyngor Plwyf yr Eglwys. Mae hefyd yn gwasanaethu fel Llywodraethwr ar Ysgol Abersoch ac Ysgol Botwnnog.

Cynghorydd Beth Lawton (aelod ers 2017)

Mae Beth yn byw ym Mryncrug ac yn berchen ffatri leol. Mae'n Gynghorydd Sir dros ardal Bryncrug/Llanfihangel sydd yn cynnwys pentre' Bryncrug ac Abergynolwyn. Mae hefyd yn Gynghorydd Cymuned ac yn gadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Craig y Deryn. Mae'n weithgar ar sawl pwyllgor yn y gymuned yn cynnwys Carnifal Abergynolwyn, Ffair Wledig Bryncrug, Pwyllgor Apêl Ysbyty Tywyn a llawer eraill. Mae'n Is- gadeirydd Pwyllgor Craffu Gofal Cyngor Gwynedd ac yn gyfarwyddwr ar y cwmni hamdden newydd .

Cynghorydd Anne Lloyd-Jones (aelod ers 2017)

Mae Anne yn byw ac yn rhedeg busnes twristiaeth fferm yn Nhywyn, ac mae wedi cynrychioli Tywyn ar Gyngor Gwynedd ers 1995 a chyn hynny roedd yn aelod o Gyngor Dosbarth Meirionnydd am wyth mlynedd. Etholwyd hi'n gyntaf fel aelod o Gyngor Tref Tywyn yn 1985 a hi oedd Faeres gyntaf yn 1991, ac eto yn 2004, ac roedd yn Gadeirydd Cyngor Gwynedd yn 2009. Mae hi'n gyn-gadeirydd Pwyllgor Cynllunio Cyngor Gwynedd ac yn un o aelodau gwreiddiol Bwrdd Rheoli Cartrefi Cymunedol Gwynedd. Roedd hi'n aelod o Gyngor Iechyd Cymuned Meirionnydd, ac yn Gadeirydd presennol Cronfa Apêl Ysbyty Tywyn a'r Cylch.

Mae hi'n aelod ac yn gyn-gadeirydd Ysgol Penybryn ac yn aelod ar gorff Llywodraethol Ysgol Uwchradd Tywyn.

Roedd Anne yn Gadeirydd Twristiaeth Canolbarth Cymru rhwng 2001-2016, yn aelod sefydliadol ac yn gyn-lywydd a Thrysorydd Clwb Inner Wheel Tywyn a bu'n Drysorydd cangen leol yr NSPCC ers 1989.

Mae Anne yn briod â John ac mae ganddyn nhw dair merch a dwy wyres sy'n efeilliaid.

Y Swyddog Monitro

Mae Swyddog Monitro'r Cyngor, Iwan Evans, ynghyd a swyddogion o'r Gwasanaeth Cyfreithiol a'r Gwasanaeth Democrataidd yn cefnogi'r Pwyllgor Safonau yn ei waith. Mae gan y Swyddog Monitro rôl statudol i sicrhau bod y Cyngor, ei aelodau a'i swyddogion yn gweithredu yn briodol ac yn gyfreithlon.

Manylion Cyswllt

- Iwan Evans, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro. E-bost: IwanGDEvans@gwynedd.llyw.cymru Ffôn 01286 679015
- Siôn Huws, Uwch Gyfreithiwr (Corfforaethol). E-bost: sionhuws@gwynedd.llyw.cymru Ffôn: (01286) 679168

GWAITH Y PWYLLGOR YN YSTOD 2019 - 2020

Mae gwaith y Pwyllgor wedi cynnwys y canlynol dros y flwyddyn (ceir rhaglen waith lawn y Pwyllgor yn yr **Atodiad 1**):

Achosion fu gerbron y Pwyllgor

Eleni, ni chyfeiriwyd unrhyw gŵyn o dorri'r Cod Ymddygiad at y Pwyllgor am benderfyniad.

Cwynion eraill

Hysbysir y Pwyllgor hefyd o benderfyniadau'r Ombwdsmon ar y cwynion hynny na chyfeirir at y Pwyllgor am benderfyniad, a cheir crynodebau ohonynt yn **Atodiad 2**.

Goddefebau

Mae'r Cod Ymddygiad i Aelodau yn darparu na all cynghorydd gymryd rhan mewn trafodaeth os oes ganddo/i 'fuddiant sy'n rhagfarnu'. Serch hynny mae gan aelod yr hawl i wneud cais i'r Pwyllgor am ganiatâd i gymryd rhan er bod ganddo/i'r buddiant yma, h.y. goddefiad.

Cyflwynwyd un cais am oddefeb i'r Pwyllgoryn ystod y cyfnod yma. Gwrthododd y pwyllgor ganiatau'r cais.

Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru

Mae Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru yn rhoi'r cyfle i gynrychiolwyr o holl bwyllgorau safonau awdurdodau'r gogledd gyfarfod. Pwrpas y fforwm yw galluogi pwyllgorau safonau'r ardal i drafod a rhannu syniadau, arferion da ac adnoddau, a hefyd gyflwyno barn ar y cyd ar y lefel genedlaethol. Mynychir cyfarfodydd y Fforwm gan Gadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor. Erbyn hyn mae Pwyllgorau Safonau Ceredigion a Phowys wedi ymuno â'r Fforwm.

RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR SAFONAU 2019-2020

17 MEHEFIN 2019

- Penderfynu ar gais am oddefeb
- Cynnal Hunan Arfarniad a a llunio Rhaglen Waith
- Trafod Adroddiad y Pwyllgor Safonau Mewn Bywyd Cyhoeddus
- Trafod materion a nodwyd yng Nghoflyfr Achosion Cod Ymddygiad yr Ombwdsmon
- Derbyn adroddiad ar honiadau yn erbyn aelodau
- Cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2018/19

4 TACHWEDD 2019

- Derbyn Adroddiad y Swyddog Monitro ar y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch
- Derbyn adroddiad ar honiadau yn erbyn aelodau
- Ystyried Adroddiad Blynyddol yr Ombwdsmon
- Derbyn cofnodion Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru er gwybodaeth

27 IONAWR 2020

- Derbyn adroddiad y swyddog Monitro ar Safonau Moeseg Mewn Trefniadau Allanol a Chydweithio
- Ystyried trefn yr awdurdod ar gyfer cofrestru buddiannau aelodau
- Honiadau yn erbyn aelodau

Atodiad 2

Atodiad 2

Hysbyswyd y Pwyllgor o'r penderfyniadau canlynol gan yr Ombwdsmon ar honiadau o dorri'r cod ymddygiad yn erbyn cynghorwyr sirol a chynghorwyr cymuned a thref Gwynedd:

Honiad o dorri'r Cod Ymddygiad	Penderfyniad yr Ombwdsmon
<p><u>Cwyn 7294/201806883</u></p> <p>Cwyn bod cynghorydd tref wedi torri darpariaethau canlynol y Cod Ymddygiad:</p> <ul style="list-style-type: none">• Yr angen i ddangos parch ac ystyriaeth i eraill• Pedio bwlio nac aflonyddu unrhwy unigolyn• Peidio ymddwyn mewn modd sy'n dwyn anfri ar eich swydd neu'r awdurdod• Peidio defnyddio safle yn amhriodol i roi neu sicrhau mantais i chi neu unrhyw unigolyn arall <p>• difrifol i gyfiawnhau ymchwiliad</p> <p>Hyd yn oed petai toriad o'r Cod yn cael ei brofi mewn perthynas â'r honiad o ddefnyddio safle yn amhriodol, ni fyddai'n ddigon difrifol ei natur fel y byddai Pwyllgor Safonau yn ystyried gosod cosb.</p>	<p>Penderfynodd yr Ombwdsmon beidio ymchwilio am y rhesymau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nid oedd wedi ei berswadio y gellid priodoli sylwadau eraill tuag at deulu'r achwynydd ar Facebook i'r cynghorydd na'i ddyletswyddau o dan y Cod• Nid oedd sylwadau, a oedd yn wleidyddol eu natur, yn ddigon difrifol i gyfiawnhau ymchwiliad• Hyd yn oed pe profwyd bod y cod wedi ei dorri drwy ddefnydd amhriodol o safle, ni fyddai'n ddigon difrifol fel y byddai Pwyllgor Safonau yn debygol o ystyried neu roi cosb.

Dadansoddiad o'r Cwynion yn erbyn Aelodau	
Aelod y gwnaed y gŵyn yn ei (h)erbyn	
Aelod o gyngor cymuned	1
Aelod o Gyngor Gwynedd	0
Aelod o Gyngor Gwynedd a chyngor cymuned	0
Natur yr achwynydd	
Cynghorydd	1
Aelod o'r cyhoedd	0
Swyddog	0
Natur yr honiad	
Ymddygiad cyffredinol	1
Datgan Buddiant	0
Ymddygiad cyffredinol a Datgan Buddiant	0
Canlyniad	
Dim ymchwiliad	1
Ymchwiliad – dim tystiolaeth o dorri'r Cod Ymddygiad	0
Ymchwiliad – tystiolaeth o dorri'r Cod ond dim camau pellach	0
Ymchwiliad - cyfeirio at y Pwyllgor Safonau	0
Ymchwiliad - cyfeirio at Banel Dyfarnu Cymru	0